

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/75/2019
Identifikačné číslo spisu: 3017200399
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3017200399.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: Y. M., bytom X., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, 813 11 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 48903/2017-42 zo dňa 05.09.2017, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 28Sa/24/2017-46 zo dňa 16. januára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 28Sa/24/2017-46 zo dňa 16. januára 2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd alebo správny súd“) napadnutým rozsudkom č. k. 28Sa/24/2017-46 zo dňa 16. januára 2019 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 48903/2017-42 zo dňa 05.09.2017, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Útvary sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej aj „ÚSZ GR ZVJS“ alebo „prvostupňový správny orgán“). Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal.

2.1. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že žalobkyňa žiadosťou zo dňa 28.04.2017 požiadala o priznanie výsluhového dôchodku od 1.1.2008. Úvar sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže

rozhodnutím č. GR ZVJS-d-11210/14-2017 zo dňa 20.06.2017 podľa § 81 ods. 2 písm. a), § 84 ods. 1 v spojení s § 137 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 328/2002 Z. z.“) žalobkyni výsluhový dôchodok nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa nespĺnila zákonnú podmienku pre priznanie dávky výsluhového dôchodku v tom, že jej vznikol nárok na dávku výsluhového zabezpečenia podľa predchádzajúcej právnej úpravy, a to § 119 a nasl. zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky. Tým, že žalobkyni bol od roku 01.12.1992, kedy skončila služobný pomer príslušníčky ZVJS, až do 28.04.2002, kedy jej bol priznaný starobný dôchodok, podľa zákona č. 410/1991 Zb. priznaný a vyplácaný príspevok za službu (resp. výsluhový príspevok), nespĺnila jednu z dvoch základných podmienok na priznanie výsluhového dôchodku, ktorou je, aby jej nebola priznaná dávka výsluhového zabezpečenia podľa dovtedajších predpisov. Generálny riaditeľ ZVJS tiež poukázal na to, že Sociálna poisťovňa ústredie v rozhodnutí, ktorým bol žalobkyni priznaný starobný dôchodok, zhodnotila žalobkyni dobu 27 rokov, z toho v III. pracovnej kategórii 8 rokov a v I. pracovnej kategórii 19 rokov. V tomto časovom úseku bola teda zahrnutá aj doba trvania služobného pomeru príslušníčky ZVJS. Proti rozhodnutiu Generálneho riaditeľa ZVJS zo dňa 20.06.2017 podala žalobkyňa odvolanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. 48903/2017-42 zo dňa 05.09.2017 odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil, stotožniac sa s právnym názorom v ňom vysloveným. Poukázal na znenie ustanovenia § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. K novej aplikácii § 143h ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. žalovaný uviedol, že nárok na výsluhový dôchodok podľa tohto ustanovenia mohol vzniknúť jedine policajtovi uvedenému v § 137 zákona č. 328/2002 Z. z., ktorý ku dňu skončenia služobného pomeru nespĺnil podmienku priznania dávky výsluhového zabezpečenia podľa predchádzajúcich predpisov, avšak neskôr by policajt splnil podmienku veku pre nárok na starobný dôchodok, a to len za predpokladu, že vykonaná doba služby sa nezahodnocuje vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia, čo však nebol prípad žalobkyne, u ktorej doba služby v rámci ZVJS bola zhodnotená v dávke starobného dôchodku.

2.2. Ďalej krajský súd zistil, že Personálnym rozkazom riaditeľa Ústavu Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky Trnava č. 57 zo dňa 08.10.1992 bola žalobkyňa uvoľnená zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky podľa § 107 písm. b) s použitím § 109 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb. dohodou príslušníka a služobného orgánu dňom 30.11.1992; z evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia vydaného Správou ústredných služieb Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky zo dňa 04.11.1992, že žalobkyni bola započítaná doba 19 rokov a 169 dní v I. kategórii funkcií; z rozhodnutia riaditeľa Správy ústredných služieb ZVJS č. SÚS ZVJS-11.210/32-92 zo dňa 20.11.1992, že žalobkyni od 01.12.1992 podľa § 119 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb. bol priznaný príspevok za službu (neskoršou legislatívou pomenovaný ako výsluhový príspevok) vo výške 2.809,- Kčs mesačne, zvýšený podľa § 122 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb. na sumu 2.954,- Kčs; podaním doručeným Generálnemu riaditeľstvu ZVJS dňa 02.04.2002 požiadala žalobkyňa o zastavenie vyplácania výsluhového príspevku z dôvodu, že požiadala o priznanie starobného dôchodku od 28.04.2002; rozhodnutím č. XX XX XX XXXX zo dňa 29.04.2002 Sociálna poisťovňa ústredie priznala žalobkyni s účinnosťou od 28.04.2002 podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. starobný dôchodok vo výške 5.276,- Sk z rozhodnutia ktorého je zrejmé, že starobný dôchodok bol žalobkyni vymieraný z III. pracovnej kategórie, bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku za roky 1992, 1991, 1990, 1990, 1989, 1988, celková započítaná doba zamestnania bola 29 rokov, pre výšku dôchodku je rozhodných 27 rokov, z toho v III. pracovnej kategórii 8 rokov, v II. pracovnej kategórii 0 rokov a v I. pracovnej kategórii 19 rokov; rozhodnutím č. GR ZVJS-11210/30-2002 zo dňa 20.05.2002 Generálne riaditeľstvo ZVJS podľa § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. zastavilo žalobkyni výplatu výsluhového príspevku s účinnosťou ku dňu 28.04.2002, nakoľko pri súbehu nároku na výsluhový príspevok a na starobný dôchodok patrí oprávnenému podľa jeho voľby buď výsluhový príspevok alebo dôchodok, keďže žalobkyni bol od 28.04.2002 vyplácaný starobný dôchodok, výsluhový príspevok jej počnúc týmto dňom nepatrilo.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 328/2002 Z. z., citujúc právnu úpravu ustanovenú § 124 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z. z., § 125 ods. 1, § 137 ods. 1, § 143a, § 143h ods. 1, v spojení s právnou úpravou ustanovenou v § 119 ods. 1, 3 zákona č. 410/1991 Zb. a v § 121 ods. 2 tohto zákona, v spojení s § 210

ods. 1, 2, § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2002, s § 94 ods. 1, § 132 ods.1, § 142 ods. 4 písm. c), ods. 5 zákona č. 100/1988 Zb., postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach, za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa prvej hlavy tretej časti SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

4. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom a za súladný so zákonom považoval aj procesný postup žalovaného a pred ním prvostupňového správneho orgánu vedúci k vydaniu ich rozhodnutí. Úvahy, vedúce správne orgány k ustáleniu skutkového stavu považoval za racionálne odôvodnené a skutkový stav následne správne právne posúdený právne korektnou aplikáciou relevantných zákonných ustanovení. Správny súd v napadnutom rozhodnutí nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti a ani inú vadu konania, ktorá by mala vplyv na jeho zákonnosť. Správny súd mal za to, že napadnuté rozhodnutie je argumentačne zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené citáciou konkrétnych ustanovení príslušného právneho predpisu a ich následným výkladom. Stotožnil sa s právnou argumentáciou žalovaného. Správny súd v kontexte s argumentáciou žalobkyne uvedenej v správnej žalobe, v ktorej sa venuje aj otázkam starobného dôchodku poukazom na to, že žalobkyňa sa žiadosťou podanou dňa 28.04.2017 prostredníctvom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou domáhala priznania výsluhového dôchodku, pričom takto vymedzený predmet administratívneho konania nezmenila ani v ňou podanom odvolaní, uviedol, že ak správne orgány zisťovanie skutkového stavu sústredili na otázky týkajúce sa nárokov žalobkyne na výsluhový dôchodok a tomu následne prispôbili svoju právnú argumentáciu majúcu základ v citácii dotknutých právnych predpisov týkajúcich sa výsluhového dôchodku, nie je takémuto postupu správnych orgánov čo vytknúť.

5. K žalobkyňou namietanej nepríslušnosti Sociálnej poisťovne na rozhodovanie o jej dôchodkovej dávke správny súd poukazom na ustanovenie § 142 ods. 5 zákona č. 100/1988 Zb. konštatoval, že žalobkyňa, ktorej služba v ZVJS trvala menej, a to 19 rokov a 169 dní, zákonné podmienky v uvedenej právnej norme nespĺnila. Dal do pozornosti, že ust. § 142 ods. 4 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb. by bolo aplikovateľné na žalobkyňu iba v prípade, ak by v čase splnenia podmienok na vznik nároku na dávku dôchodkového zabezpečenia bola príslušníčkou ZVJS, avšak v čase dovŕšenie veku 55 rokov už príslušníčkou ZVJS nebola. Starobný dôchodok preto žalobkyňi správne priznala Sociálna poisťovňa, ktorá na to bola podľa vtedy účinného zákona č. 100/1988 Zb. príslušným orgánom. Podľa názoru krajského súdu na žalobkyňu nie je možné aplikovať ustanovenie § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Zb., podľa ktorého starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, pretože v prípade žalobkyne nie je splnená ďalšia dôležitá podmienka na aplikáciu dispozície citovanej právnej normy, ktorou je, že takýto dôchodok bol k rozhodnému dňu vyplácaný orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva (a nie Sociálnou poisťovňou).

6. Podľa názoru správneho súdu na prípad žalobkyne správne orgány v súlade s účelom právnej normy aplikovali ustanovenie § 137 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z., z ktorého vyplýva, že pre priznanie dávky podľa § 38 alebo § 40 zákona č. 328/2002 Z. z. je nevyhnutné nielen trvanie služobného pomeru viac ako 15 rokov, ale súčasne splnenie aj druhého nevyhnutného predpokladu, ktorým bolo nespĺnenie podmienky na priznanie dávky výsluhového zabezpečenia podľa dovtedajších predpisov. Krajský súd konštatoval, že žalobkyňa však splnila podmienku priznania dávky výsluhového zabezpečenia, keďže jej podľa zákona č. 410/1991 Zb. ešte v roku 1992 bol priznaný príspevok za službu, tento jej bol aj vyplácaný a jeho výplata bola zastavená ku dňu 28.04.2002 práve z dôvodu, že žalobkyňi bol Sociálnou poisťovňou priznaný starobný dôchodok od 28.04.2002, ktorý jej je odvtedy Sociálnou poisťovňou nepretržite vyplácaný. Ďalej krajský súd poukazom na to, že nárok na výsluhový dôchodok podľa § 143h ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. mohol vzniknúť policajtovi uvedenému v § 137 tohto zákona, ak policajt ku dňu skončenia služobného pomeru nespĺnil podmienku priznania dávky výsluhového zabezpečenia podľa predchádzajúcich predpisov, avšak neskôr by policajt splnil podmienku veku pre nárok na starobný dôchodok, a to len za predpokladu, že vykonaná doba služby sa nezhodnocuje vo

všeobecnom systéme dôchodkového poistenia, uviedol, že táto právna úprava sa však netýka žalobkyne, nakoľko doba služby v trvaní 19 rokov a 169 dní jej bola zhodnotená v dávke starobného dôchodku, čo vyplýva z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 29.04.2002, kedy Sociálna poisťovňa zhodnotila žalobkyni dobu celkom 27 rokov, z toho v III. pracovnej kategórii 8 rokov a v I. pracovnej kategórii 19 rokov, majúc za to, že žalobkyni nie je žiadne obdobie, ktoré by nebolo zhodnotené v priznanej dávke starobného dôchodku vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Záverom krajský súd konštatoval, že námietky, ktoré žalobkyňa uviedla v správnej žalobe, neboli spôsobilé privodiť jej úspech v konaní, a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

7. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania, spočívajúcich v cestovnom prostriedkami hromadnej prepravy osôb zo sídla žalovaného na pojednávanie a späť, nepriznal, nakoľko podľa názoru správneho súdu nešlo v kontexte prípadu o situáciu, kedy by to bolo možné vo vzťahu k žalobkyni spravodlivo požadovať.

II.

Kasačná sťažnosť žalobkyne proti rozsudku krajského súdu

8. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobkyňa namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Navrhovala, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne 28Sa/24/2017-46 zo dňa 16. januára 2019 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného 5.9.2017 (v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu z 20.6.2017) zrušuje a vec vracia prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

9.1. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobkyňa v úvode zopakovala skutkové zistenia daného prípadu. Žalobkyňa poukázala na to, že zákon č. 328/2002 Z. z., ktorým bol zo systému sociálneho zabezpečenia vyčlenený osobitný systém zabezpečenia príslušníkov ozbrojených zložiek nadobudol účinnosť až 1. 7. 2002, uviedla, že vo vzťahu k nároku na dávky vzniknutým pred 1. 7. 2002 je potrebné neustále aplikovať § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. Žalobkyňa zdôraznila, že na priznanie jej dôchodku od 28. 4. 2002 preto podľa jej názoru nepochybne bol (a do posiaľ je) príslušný žalovaný, v ktorej súvislosti poukázala na judikatúru (napr. judikát R 41 /2016, ako aj ďalšie rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 9So 103/2011 z 26. 9. 2012, č. 10So/35/2015 z 13. 4. 2016 a č. 9So/207/2014 z 25. 5. 2016. Tvrdila, že podľa názoru súdov v uvedených rozhodnutiach o nároku na starobný dôchodok poistenca, ktorý vznikol pred 1. 7.2002 a ktorému bol priznaný príspevok za službu, je podľa zákona č. 100/1988 Zb. príslušný rozhodnúť orgán uvedený v § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. a nie Sociálna poisťovňa, ak poistenec po vzniku nároku nebol nepretržite zamestnaný do 31. 12. 2003 (k tomuto dňu ani pred týmto dňom nebola poistená). Žalobkyňa súčasne poukázala na to, že Najvyšší súd SR konštatoval aj to, že príslušnosť rozhodnúť o nároku na starobný dôchodok upravená v § 142 zákona č. 100/1988 Zb. nie je dotknutá ani právnou úpravou uvedenou v § 143a zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 447/2002 Z. z.

9.2. Žalobkyňa ďalej zdôraznila, že ustanovenie § 142 ods. 5 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb., z ktorého krajský súd v rozsudku vychádzal, sa na jej prípad nevzťahuje, pretože nevykonávala službu ako vojak z povolania, ale ako príslušník zboru nápravnej výchovy. Poukázala tiež na to, že na uvedené pojmy sa vzhľadom na § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb., definujúci príslušný orgán pre každý jednotlivý druh osôb zvlášť, nevzťahuje legislatívna skratka vojak z povolania zavedená v § 129 zákona č. 100/1988 Zb. Tiež zdôraznila, že ustanovenie § 142 ods. 5 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. obsahuje úpravu výslovne iba pre vojakov z povolania. Ďalej poukázala na to, že podľa § 125 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov, ak tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva. Mala za to, že vzniknutý nárok na starobný dôchodok nemôže zaniknúť z dôvodu plynutia času. Starobný dôchodok, nárok na ktorý jej vznikol od 28. 4. 2002 a stále trvá, sa preto podľa § 125 ods. 1

zákona č. 328/2002 Z. z. prekvalifikuje na výsluhový dôchodok, nárok na ktorý si žiadosťou uplatnila so všetkými právnymi dôsledkami tohto kvalifikovania (najmä vo vzťahu k výpočtu jeho sumy). Ako podporný argument doplnila, že výška dôchodku, ktorý jej vypláca Sociálna poisťovňa je jednoznačne neprímeraná k výške dôchodkov alebo dávok výsluhového zabezpečenia alebo ich súčtu iných príslušníkov ozbrojených zložiek, ktorí vykonávali služobný pomer v rozsahu viac ako 19 rokov (jej služobný pomer trval 19 rokov a 169 dní, bola zaradená v I. kategórii funkcií a dosahovala pomerne vysoké zárobky, t. j. aj platila vysoké odvody). Žalobkyňa namietala, že Sociálna poisťovňa pri výpočte sumy ňou vyplácaného dôchodku nijako nerealizovala princíp výsluhy rokov, pretože nositeľom povinnosti realizovať ho pri priznaní dávok je práve žalovaný, ktorý však odmietol jej žiadosť o priznanie dávky vyhovieť. Vyslovila názor, že žalovaný mal rozhodnúť o jej žiadosti tak, že jej priznáva starobný dôchodok, ktorý následne prekvalifikuje na výsluhový dôchodok. Výtýkala krajskému súdu, že v rozsudku sa s postupom a právnym názorom žalovaného stotožnil a tým nesprávne právne vec posúdil, následkom čoho krajský súd rozhodol nezákonne. Žalobkyňa trvala na tom, že svoju žiadosť o výsluhový dôchodok oprela o § 143h zákona č. 328/2002 Z. z. a napriek tomu, že podľa názoru žalovaného jej z tohto ustanovenia nárok na výsluhový dôchodok nevyplýva, bez ohľadu na správnosť alebo nesprávnosť uvedeného tvrdenia žalovaného, takýto ním prijatý záver, ho nezbavil povinnosti posúdiť jej žiadosť a pre zistenie vzniku ňou uplatneného nároku aplikovať všetky relevantné právne predpisy, nielen tie, ktoré sama ako laik uviedla. Tiež zdôraznila, že nežiada o priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z. z., ale o priznanie starobného dôchodku, ktorý je následne v súlade s príslušnými právnymi predpismi na výsluhový dôchodok prekvalifikovaný. Trvala na to, že povinnosťou žalovaného bolo riadne posúdiť jej žiadosť a pre zistenie vzniku ňou uplatneného nároku aplikovať všetky relevantné právne predpisy. Za spornú skutočnosť v tomto súdnom konaní žalobkyňa tiež považovala príslušnosť žalovaného rozhodovať o dávke, ktorá jej podľa jej názoru patrí. Nesúhlasila s tvrdením žalovaného, že jej žiadosti nevyhovelo aj preto, že podľa zákona č. 410/1991 Zb. v minulosti jej bol priznaný príspevok za službu, ktorý argument nepovažovala za relevantný, poukazom na to, že priznaný príspevok za službu ako dávka výsluhového zabezpečenia jej bol ihneď po priznaní starobného dôchodku Sociálnou poisťovňou odňatý. Záverom tvrdila, že ak žalovaný uviedol, že jej žiadosti nevyhovelo preto, že je jej vyplácaný starobný dôchodok Sociálnou poisťovňou, ktorý jej poskytuje primerané hmotné zabezpečenie, ani tento argument podľa jej názoru nie je udržateľný. Zdôraznila, že ústavné právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe osôb, ktoré časť svojho pracovného života vykonávali činnosť v služobnom pomere a časť ako zamestnanci v pracovnom pomere alebo inom obdobnom civilnom pomere, prirodzene pozostáva z výplaty dávok z oboch týchto systémov sociálneho zabezpečenia, poukazom na to, že v súčasnosti sú takéto dávky (výsluhový dôchodok a starobný dôchodok) súčasne v Slovenskej republike vyplácané niekoľko desiat' tisíc osobám a uvedený argument žalovaného je preto účelový.

III.

Vyjadrenie žalovaného správneho orgánu ku kasačnej sťažnosti žalobcu

10. Kasačná sťažnosť žalobkyne bola žalovanému doručená dňa 19.06.2019. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne nevyjadril, návrh na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti najvyššiemu súdu nepredložil.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu námietok žalobkyne uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne nie je

dôvodná.

12. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 28Sa/24/2017-46 zo dňa 16. januára 2019, ktorým krajský súd podľa § 190 SSP zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 48903/2017-42 zo dňa 05.09.2017, žiadajúc jeho zrušenie v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu z 20.6.2017 a vrátenie veci na ďalšie konanie.

13. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

14. Predmetom preskúmacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č. 48903/2017-42 zo dňa 05.09.2017, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Útvary sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR ZVJS -d-11210/14-2017, zo dňa 20.06.2017 a odvolanie žalobkyne zamietol. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán žalobkyni výsluhový dôchodok nepriznal.

15. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

16. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či

sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

17. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, vykonal náležite v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 328/2002 Z. z., v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 73/1998 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2002, a v zákone č. 100/1988 Zb., v súlade s právnou úpravou ustanovenou v Ústave Slovenskej republiky postupom podľa Správneho súdneho poriadku a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, aj náležite odôvodnil.

18. Najvyšší súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaní im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako krajský súd o nedôvodnosti žaloby. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobkyne vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami žalobkyne uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihliadnutím na § 461 SSP dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. Kasačný súd na zdôraznenie správnosti a zákonnosti rozsudku správneho súdu uvádza nasledovné.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

19. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

20. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

21. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

22. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právnymi záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

23. V danej súvislosti kasačný súd dáva tiež do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/07, v ktorom ústavný súd uvádza: „Ústavný súd SR už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne treba vychádzať najprv z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútno. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“.

24. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd v kasačnom konaní pri prieskume zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu zameral svoju pozornosť zásadným námietkam sťažovateľky - žalobkyne, ktorými namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, keď správny súd dospel k záveru o zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Žalobkyňa poukazom na účinnosť zákona č. 328/2002 Z. z. trvala na tom, že vo vzťahu k nároku na dávky vzniknutým pred 1. 7. 2002 je potrebné aplikovať § 142 ods. 4 v zákona č. 100/1988 Zb. na priznanie jej dôchodku od 28. 4. 2002, majúc za to, že nepochybne bolo a doposiaľ je príslušný žalovaný a nie Sociálna poisťovňa, ak poistenec po vzniku nároku nebol nepretržite zamestnaný do 31. 12. 2003. Namietala, že ustanovenie § 142 ods. 5 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. sa na jej prípad nevzťahuje, pretože nevykonávala službu ako vojak z povolania, ale ako príslušník zboru nápravnej výchovy. Tiež trvala na tom, že nárok na starobný dôchodok nemôže zaniknúť z dôvodu plynutia času, a preto nárok na starobný dôchodok, na ktorý jej vznikol od 28. 4. 2002 a stále trvá sa podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. prekvalifikuje na výsluhový dôchodok. Vytýkala žalovanému, že i keď svoju žiadosť o výsluhový dôchodok oprela o § 143h zákona č. 328/2002 Z. z. a podľa názoru žalovaného jej z tohto ustanovenia nárok na výsluhový dôchodok nevyplýva, bolo jeho povinnosťou posúdiť jej žiadosť a pre zistenie vzniku ňou uplatneného nároku aplikovať všetky relevantné právne predpisy nielen tie, ktoré sama ako laik uviedla, keďže nežiadala o priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z. z., ale o priznanie starobného dôchodku, ktorý je následne v súlade s príslušnými právnymi predpismi na výsluhový dôchodok prekvalifikovaný.

25. Skutkové zistenia vyplývajúce zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného potvrdzujú, že žalobkyňa požiadala o výsluhový dôchodok žiadosťou zo dňa 28.4.2017 podanou na Útvar sociálneho zabezpečenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorý rozhodnutím od 1.1.2008 č. GR ZVJS-d-11210/14-2017 zo dňa 20.06.2017 podľa § 81 ods. 2 písm. a), § 84 ods. 1 v spojení s § 137 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. výsluhový dôchodok jej nepriznal, z dôvodov, že žalobkyňa nespĺnila zákonnú podmienku pre priznanie dávky výsluhového dôchodku, keďže jej vznikol nárok na dávku výsluhového zabezpečenia podľa predchádzajúcej právnej úpravy, a to § 119 a nasl. zákona č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky. Tým, že žalobkyni bol od roku 01.12.1992, kedy skončila služobný pomer príslušníčky ZVJS, až do 28.04.2002, kedy jej bol priznaný starobný dôchodok, podľa zákona č. 410/1991 Zb. priznaný a vyplácaný príspevok za službu (resp. výsluhový

príspevok), nespĺnila jednu z dvoch základných podmienok na priznanie výsluhového dôchodku. Sociálna poisťovňa ústredie v rozhodnutí, ktorým bol žalobkyni priznaný starobný dôchodok, jej zhodnotila dobu 27 rokov, z toho v III. pracovnej kategórii 8 rokov a v I. pracovnej kategórii 19 rokov. V tomto časovom úseku bola teda zahrnutá aj doba trvania jej služobného pomeru príslušníčky ZVJS. Proti prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 20.06.2017 podala žalobkyňa odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím č. 48903/2017-42 zo dňa 05.09.2017 tak, že odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil, stotožniac sa s právnym názorom v ňom vysloveným. Žalobkyňa Personálnym rozkazom riaditeľa Ústavu Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky Trnava č. 57 zo dňa 08.10.1992 bola uvoľnená zo služobného pomeru príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky podľa § 107 písm. b) s použitím § 109 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb. dňom 30.11.1992. Rozhodnutím riaditeľa Správy ústredných služieb ZVJS č. SÚS ZVJS-11.210/32-92 zo dňa 20.11.1992 bol žalobkyni od 01.12.1992 podľa § 119 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb. priznaný príspevok za službu (výsluhový príspevok), žalobkyni bola započítaná doba 19 rokov a 169 dní v I. kategórii funkcií. Listom doručeným Generálnemu riaditeľstvu ZVJS dňa 02.04.2002 požiadala žalobkyňa o zastavenie vyplácania výsluhového príspevku z dôvodu, že požiadala o priznanie starobného dôchodku od 28.04.2002. Sociálna poisťovňa ústredie rozhodnutím č. XX X X X X XXXX zo dňa 29.04.2002 priznala žalobkyni s účinnosťou od 28.04.2002 podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. starobný dôchodok vo výške 5.276,- Sk, z rozhodnutia ktorého je zrejmé, že starobný dôchodok bol žalobkyni vymeraný z III. pracovnej kategórie, bol vypočítaný z priemerného mesačného zárobku za roky 1992, 1991, 1990, 1990, 1989, 1988, celková započítaná doba zamestnania bola 29 rokov, pre výšku dôchodku je rozhodných 27 rokov, z toho v III. pracovnej kategórii 8 rokov, v II. pracovnej kategórii 0 rokov a v I. pracovnej kategórii 19 rokov. Rozhodnutím č. GR ZVJS-11210/30-2002 zo dňa 20.05.2002 Generálne riaditeľstvo ZVJS podľa § 212 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. zastavilo žalobkyni výplatu výsluhového príspevku s účinnosťou ku dňu 28.04.2002.

26. Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upravuje sociálne zabezpečenie policajtov a profesionálnych vojakov, ktoré tvorí nemocenské zabezpečenie, úrazové zabezpečenie, výsluhové zabezpečenie. Pod pojmom policajt sa na účely tohto zákona rozumie príslušník Policajného zboru, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže a colník, ak tento zákon neustanovuje inak. Pod pojmom profesionálny vojak sa na účely tohto zákona rozumie aj vojak mimoriadnej služby (§ 1 ods. 1, 2, 3). Na vzťahy upravené týmto zákonom sa nevzťahujú všeobecné predpisy o sociálnom poistení, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 3). Uvedený zákon nadobudol účinnosť od 1. júla 2002.

27. Zákonodarca v zákone č. 328/2002 Z. z. ustanovil podmienky na vznik nároku na výsluhový dôchodok policajtovi v právnej norme § 38 ods. 1 až 3 tak, že policajt (a profesionálny vojak), ktorému sa skončil služobný pomer, má nárok na výsluhový dôchodok, ak služobný pomer trval najmenej 25 rokov. Na výsluhový dôchodok má nárok aj policajt (a profesionálny vojak), ktorému sa skončil služobný pomer, ak poberal invalidný výsluhový dôchodok a doba trvania služobného pomeru spolu s dobou poberania invalidného výsluhového dôchodku dosahuje najmenej 25 rokov. Pri výpočte takéhoto výsluhového dôchodku sa základ použitý na výpočet invalidného výsluhového dôchodku zvyšuje o rovnaké percentá, o aké by sa zvýšil invalidný výsluhový dôchodok do dňa priznania výsluhového dôchodku. Policajtovi vzniká nárok na výsluhový dôchodok po dovŕšení veku potrebného na nárok na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení, ak jeho služobný pomer skončil a) stratou hodnosti, b) prepustením z dôvodu právoplatného odsúdenia za prečin, ktorý je úmyselným trestným činom, alebo za zločin.

28. Zákonodarca v ôsmej časti zákona č. 328/2002 Z. z. - spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia, za účelom odstránenia tvrdosti tohto zákona stanoví spoločné a prechodné podmienky pre vznik, uplatnenie a výplatu dávok sociálneho zabezpečenia policajtov (vojakov z povolania), ktorých nároky vznikli, resp. sa prekrývajú s právnou úpravou predchádzajúceho právneho predpisu upravujúceho sociálne zabezpečenie policajtov (vojakov z povolania). V zmysle uvedenej právnej úpravy v prvej hlave ôsmej časti tohto zákona - spoločné ustanovenia, v právnej norme § 103 zákonodarca

stanoví vznik sociálneho zabezpečenia, nároku na dávky sociálneho zabezpečenia a vznik nároku na ich výplatu tak, že sociálne zabezpečenie policajta alebo profesionálneho vojaka vzniká dňom vzniku služobného pomeru policajta alebo profesionálneho vojaka alebo dňom nástupu na výkon mimoriadnej služby; nárok na dávku nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom; nárok na výplatu dávky nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie a vyplácanie dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. V druhej hlave ôsmej časti zákona č. 328/2002 Z. z. - prechodné ustanovenia, v právnej norme § 125 ods. 1, 2, 5 zákonodarca stanoví: (1) Starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva. (2) Starobné dôchodky policajtov a prídavok k starobnému dôchodku policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa zlučujú a od účinnosti tohto zákona sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva. (5) Starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval menej ako 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona a ktoré sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva, sa od účinnosti tohto zákona považujú za starobné dôchodky podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení a zvyšujú sa podľa týchto predpisov. Na výplatu týchto dôchodkov je príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva. Výplata týchto dôchodkov sa financuje z osobitného účtu.

30. V prechodnom ustanovení § 137 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. zákonodarca stanoví, že policajtovi, ktorého služobný pomer trval viac ako 15 rokov a pri skončení služobného pomeru nesplnil podmienky priznania dávky výsluhového zabezpečenia podľa doterajších predpisov, sa prizná dávka výsluhového zabezpečenia podľa § 38 alebo 40, ak: a) o to policajt požiada najneskôr do šiestich mesiacov od účinnosti tohto zákona alebo b) splnil podmienku veku rozhodnú pre nárok na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

31. V prechodnom ustanovení zákona č. 328/2002 Z. z. v § 143a zákonodarca stanoví, že od 1. júla 2002 sa na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužijú 1./ § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, 2./ § 157 až 160 a § 167 až 174 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. V prechodnom ustanovení zákona č. 328/2002 Z. z. § 143b všeobecné predpisy o sociálnom zabezpečení sa do 30. júna 2003 považujú za všeobecné predpisy o sociálnom poistení podľa tohto zákona. V prechodnom ustanovení zákona č. 328/2002 Z. z. § 143h (1) ak policajtovi uvedenému v § 137 nevznikol nárok na výsluhový dôchodok, nárok na výsluhový dôchodok podľa § 38 vznikne od 1. januára 2008; nárok na výplatu výsluhového dôchodku vznikne odo dňa podania žiadosti, najskôr však od 1. januára 2008. (2) Ak služobný pomer policajta skončil podľa predpisov platných pred 1. aprílom 1998 a nárok na výsluhový dôchodok mu vznikol podľa § 137 alebo podľa odseku 1, základ na výpočet výsluhového dôchodku sa zistí podľa § 60. (3) Pri splnení podmienky veku rozhodujúcej na nárok na starobný dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení sa výsluhový dôchodok policajta priznaný podľa § 137 alebo podľa odseku 1 vypočíta zo základu zisteného podľa § 60 ku dňu skončenia služobného pomeru podľa predpisov účinných v čase skončenia služobného pomeru a zvýši sa podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008. Nárok na výplatu takto vypočítaného výsluhového dôchodku vznikne odo dňa splnenia uvedenej podmienky, najskôr však od 1. januára 2008.

32. Vychádzajúc z právnej úpravy zákona č. 328/2002 Z. z. a skutkových zistení daného prípadu,

kasačný súd dospel k zhodnému záveru ako krajský súd, že žalobkyňa nespĺnila zákonné podmienky pre priznanie výsluhového dôchodku, keďže nespĺnila podmienky týmto zákonom ustanovených v právnej úprave § 137 a ani v právnej úprave ustanovenej v ďalších prechodných ustanoveniach uvedeného zákona.

33. Zákonodarca v právnej úprave v § 137 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. ustanovuje podmienky na priznanie dávky výsluhového zabezpečenia podľa § 38 (výsluhový dôchodok) alebo § 40 (invalidný výsluhový dôchodok) policajtovi, a to: trvanie služobného pomeru viac ako 15 rokov a pri skončení služobného pomeru nespĺnil podmienky priznania dávky výsluhového zabezpečenia podľa doterajších predpisov, ktorý upravoval sociálne zabezpečenie policajtov pred účinnosťou zákona 328/2002 Z. z. Z obsahu uvedenej právnej úpravy vyplýva vôľa zákonodarcu, že obe zákonné podmienky musia byť splnené súčasne. Skutkové zistenia potvrdzujú, že žalobkyňa bola uvoľnená zo služobného pomeru príslušníka ZVJS podľa § 107 písm. b) a § 109 ods. 2 zákona č. 410/1991 Zb. dňom 30.11.1992; rozhodnutím riaditeľa Správy ústredných služieb ZVJS č. SÚS ZVJS-11.210/32-92 zo dňa 20.11.1992 bol žalobkyňi od 01.12.1992 podľa § 119 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb. priznaný príspevok za službu, ktorý jej bol vyplácaný do priznania starobného dôchodku rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie č. XX XX XX XXXX zo dňa 29.04.2002 s účinnosťou od 28.04.2002. Rozhodnutím o priznaní príspevku za službu bola žalobkyňi započítaná doba 19 rokov a 169 dní v I. kategórii funkcií. Sociálna poisťovňa v rozhodnutí o priznaní starobného dôchodku žalobkyňi započítala okrem doby zamestnania aj dobu služby v ZVJS ako zamestnanie v I. pracovnej kategórii 19 rokov. Skutkové zistenia teda potvrdzujú, že pokiaľ aj žalobkyňa splnila podmienku zákonom predpokladanej doby služby (15 rokov), nespĺnila ďalšiu zákonnú podmienku a to, že pri skončení služobného pomeru nespĺnila podmienku priznania dávky výsluhového zabezpečenia podľa doterajších predpisov, keďže po skončení služobného pomeru v ZVJS bol jej priznaný príspevok za službu podľa § 119 ods. 1 zákona č. 410/1991 Zb.

34. Vychádzajúc zo skutkových zistení daného prípadu na nárok žalobkyne nie je možné aplikovať ani právnu úpravu ustanovenú v § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. Právnu úpravu ustanovenú v § 125 tohto zákona treba aplikovať na základe jej výkladu v kontexte s účelom a vôľou zákonodarcu v tejto právnej úprave ustanovenej v odseku 1/ až 5/. Zákonodarca v uvedenej právnej úprave ako podmienku jej aplikácie okrem ďalších podmienok ustanovuje, že nárok na starobný dôchodok policajta trvá ku dňu účinnosti tohto zákona a k tomuto dňu sú vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva, čo nie je prípad žalobkyne, keď jej nárok na starobný dôchodok vznikol pred účinnosťou zákona č. 328/2002 Z. z., o priznaní tohto nároku rozhodla pred účinnosťou uvedeného zákona Sociálna poisťovňa, ktorá jej starobný dôchodok vypláca doposiaľ.

35. Na nárok žalobkyne nie je možné aplikovať ani právnu úpravu ustanovenú v ostatných prechodných ustanoveniach zákona č. 328/2002 Z. z. a to práve vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu. Vo vzťahu (ne)splnenia zákonných podmienok žalobkyne v zmysle namietaného ustanovenia § 143h tohto zákona sa žalovaný, ako aj správny súd s námietkami žalobkyne vysporiadal v dostatočnom rozsahu, s ktorou právnou úvahou, na základe ktorej ustálili svoj právny záver, sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu, a preto v ďalšom na ňu len odkazuje. Kasačný súd nemohol súhlasiť ani s tvrdením žalobkyne, že i keď svoju žiadosť o výsluhový dôchodok oprela o § 143h zákona č. 328/2002 Z. z. a podľa názoru žalovaného jej z tohto ustanovenia nárok na výsluhový dôchodok nevyplýva, bolo jeho povinnosťou posúdiť jej žiadosť a pre priznanie ňou uplatneného nároku aplikovať všetky relevantné právne predpisy nielen tie, ktoré sama ako laik uviedla. Z postupu žalovaného, ako aj správneho súdu vyplýva, že žalovaný aj správny súd nárok uplatnený žalobkyňou posudzovali nielen v zmysle ňou uplatneného nároku podľa § 143h uvedeného zákona, ale v súlade s právnou úpravou ustanovenou v ôsmej časti, prvej a druhej hlavy zákona č. 328/2002 Z. z. ustanovujúcej spoločné a prechodné ustanovenia.

36. Vzhľadom k uvedenému kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd v danej veci dospel k správneému záveru, že rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a postup im predchádzajúci je v súlade so zákonom, keď úvahy, vedúce správne orgány k ustáleniu skutkového stavu sú racionálne odôvodnené a správne orgány skutkový stav následne správne právne posúdili v súlade s relevantnými zákonnými ustanoveniami. Kasačný súd zhodne ako správny súd v napadnutom rozhodnutí žalovaného nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti a ani inú vadu konania, ktorá

by spôsobovala jeho nezákonnosť.

37. Vychádzajúc zo skutkových okolností posudzovaného prípadu, poukazom na právne závery uvedené vyššie, najvyšší súd v danej veci považoval námietky žalobkyne uvedené v kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu o nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom podľa § 440 písm. g/ SSP za nedôvodné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu a jeho súladnosť so zákonom. Z uvedených dôvodov kasačný súd nevyhovel kasačnej sťažnosti žalobkyne. Kasačnú sťažnosť žalobkyne podanú proti napadnutému rozsudku krajského súdu podľa § 461 SSP zamietol.

38. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Žalobkyni z dôvodu, že v tomto konaní nemala úspech nemal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému z dôvodu, že nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

39. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.